

OBSAH

I. VSTUPNÍ ÚVAHY	5
II. K PRÁVNÍ POVAZE VZTAHU OBČAN — ZDRAVOTNICTVÍ	12
1. K vývoji a současnému stavu	12
2. Poučení občana a jeho souhlas	13
III. DAROVÁNÍ KRVE A JINÝCH TKÁNÍ	16
1. K vývoji	16
2. Typy odběrů	17
3. Dispoziční volnost, podmínky, omezení	19
4. Poučení a souhlas dárce; anonymita	20
5. Odměňování	21
6. Dispozice krevními produkty do zahraničí	24
IV. DAROVÁNÍ A TRANSPLANTACE ORGÁNŮ	26
1. Přístupy k řešení	26
2. Inter vivos	29
a) Povaha vztahu	29
b) Dispoziční volnost, podmínky, omezení	30
c) Poučení a souhlas dárce; anonymita	31
d) Odměňování, bezplatnost	33
3. Ex mortuo	35
a) Přípustnost odnětí, dispoziční právo ante finem	35
b) Záruky nedotknutelnosti života, nová definice smrti	41
c) Problém zákonného definování biologických pojmů	43
d) Nepřípustnost honorování štěpů; anonymita	45
e) Dispozice transplantáty do zahraničí	47
4. Ex foeto	47
5. Nebiologické implantáty	49
a) Používání	49
b) Právní režim oddělených nebiologických náhrad	50
V. PROBLÉMY RESUSCITAČNÍ A INTENZIVNÍ PÉČE	52
1. Úvodní poznámky	52
2. Vývoj a současný stav v západních zemích	55
a) Rozhodování o upuštění od resuscitace	56
b) Problém vůle pacienta; příkazy »neresuscitovat«	60
c) Zákony o »přirozené smrti«	66

d) Rozhodování o péči u těžce postižených novorozenců	68
3. Řešení postupu v našich podmínkách	76
a) Rozhodování o zahájení resuscitace a upuštění od ní	76
b) Ukončení resuscitační péče	79
c) Souhlas pacienta k zavedení resuscitace	80
d) Rozhodování o péči u těžce postižených novorozenců	83
e) Nedotknutelnost života či kvalita života?	85
VI. LÍČ SMRTI	88
1. K vývoji názorů	88
2. Zákonné úpravy eutanázie jako privilegovaného trestného činu	91
3. Snahy o legalizaci přípustnosti eutanázie	93
4. Strohost zákona — mírnost soudů	95
5. Stanoviska nauky v západních státech	100
6. Stanoviska nauky v socialistických zemích	108
7. Závěry	112
a) Indikované medicínské postupy v terminálním stádiu nemoci	112
b) Aktivní (přímá) eutanázie	116
VII. INHIBIČNÍ MEDICÍNSKÉ ZÁSAHY DO LIDSKÉ RE- PRODUKCE	118
1. K vývoji problematiky	118
2. Antikoncepce (kontracepce) a prostředky příbuzné	121
3. Umělé přerušování těhotenství	127
4. Sterilizace	143
5. Jiné medicínské zásahy omezující reprodukční schopnost	155
a) Kastrace a obdobné zákroky	155
b) Tzv. změna pohlaví u transsexuálů	158
VIII. SUBSTITUČNÍ METODY PROKREACE	163
1. K vývoji problematiky	163
2. Inseminace	171
3. Inovulace	182
4. Tzv. »náhradní mateřství«	190
5. Mimetální vývoj plodu	196
6. K právnímu režimu lidského plodu a genetického fondu	197
a) Lidské embryo (plod)	197
b) Substance reprezentující humánní genetický fond	205
7. Průkopnické legislativní úpravy	209

IX. PŘÍNOSY GENETIKY	219
1. K vývoji	219
2. Genetické poradenství	222
3. Genové manipulace (rekombinace NDA)	232
X. MEDICÍNSKÝ EXPERIMENT NA ČLOVĚKU	240
1. Snahy o etickou a právní regulaci	241
2. Pojem lékařského pokusu, jeho právně relevantní typy	253
3. Informování občana a jeho souhlas	260
4. Přípustná míra rizika	297
5. Omezení experimentálních aktivit	269
6. Záruky práv občanů při experimentu	273
7. Odměňování dobrovolníků, náhrada škody	276
8. Na okraj: K pokusům na zvířatech	279
XI. K PRÁVNÍ POVAZE LIDSKÉHO TĚLA A JEHO ČÁSTÍ (PRODUKTŮ)	282
1. K vývoji	282
2. Soudobé přístupy	283
3. Právní režim lidského těla	285
4. Právní režim oddělených částí lidského těla	286
5. Lidské tělo a národní majetek	290
6. Potřeba právní úpravy	292
XII. KE KONSTRUKCI »TĚLESNÝCH PRÁV«	298
SLOVNÍK CIZÍCH VÝRAZŮ	306
SOUHRN	312
SUMMARY	320
REJSTRÁK	328